

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Tynset kommune

Arkivsak: 24/225
Møtedato/tid: 18.03.2024 kl. 12:30 – 15:30
Møtested: Møterom Brækken, Tynset rådhus

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Ragnhild Aashaug på telefon 970 40 929, eller e-post: ragnhild.aashaug@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Os, 11.03.2024

Bjørn Tore Grutle (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Ragnhild Aashaug
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og oppdragsansvarlig regnskapsrevisor
KPMG AS

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
08/24	Utredning av sekretariatstjeneste for kontrollutvalget
09/24	Utredning av revisjonstjenestene
10/24	Dialogmøte med ordfører
11/24	Opplæring av kontrollutvalget - 18. mars 2024
12/24	Godkjenning av møteprotokoll fra dagens møte

Utredning av sekretariatstjeneste for kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tynset kommune

Møtedato

18.03.2024

Saknr

08/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/333 - 18

Forslag til vedtak

Kommunestyret ber kontrollutvalget om å bestille en utredning av fremtidig modell for kontrollutvalgssekretariatet som beskrevet i saken. Utredningen skal gi kontrollutvalget og kommunestyret et beslutningsgrunnlag for valg av en sekretariatstjeneste som tilfredsstiller kontrollutvalgets behov.

Kommunestyret bevilger inntil kr 100 000,- til utredningen.

Vedlegg

Anbud på sekretariat- og revisjonstjeneste - valg av prosess

Saksopplysninger

Kontrollutvalget gjorde i sak 2/24 "Anbud på sekretariat- og revisjonstjeneste - valg av prosess" i møte den 19.februar dette vedtaket når det gjelder valg av sekretariatsordning: "Kontrollutvalget bestiller en fullstendig utredning av fremtidig modell for kontrollutvalgssekretariat. Den bør inneholde en vurdering av markedet for tjenestene og selskap som det kan være aktuelt å tre inn i som eier. Sekretariatet undersøker kostnader og alternativer for utredning, samt aktuelle settesekretariat. Saken legges frem på neste møte."

For mer informasjon om bakgrunn for saken, så er kontrollutvalgets sak 2/24 vedlagt.

Sekretariatet kan ikke gjennomføre denne utredningen siden det vil medføre et habilitetsproblem, dersom vi ønsker å være en part i en fremtidig sekretariatsløsning. Utredningen må derfor gjøres av en ekstern utreder. På bakgrunn av vedtaket har sekretariatet utarbeidet et forslag til hvordan utredningen kan gjennomføres.

Utredning for sekretariatstjenesten

En utredning som svarer opp kontrollutvalgets vedtak vil være et beslutningsgrunnlag for kontrollutvalget når det innstiller på:

1. valg av sekretariatsordning til kommunestyret
2. valg av sekretariat

Utredningen vil vise sammenhengen mellom ulike ordninger og hvilke muligheter disse gir ved valg av en konkret sekretariatsløsning for Tynset kommunes kontrollutvalg. Utredningen vil drøfte styrker og svakheter ved de ulike ordningene og løsningene. Kontrollutvalget og kommunestyret vil dermed få objektive vurderinger av hvilken tjeneste kontrollutvalget kan få gjennom de ulike alternativene. I utredningen vil det også bli gjort en vurdering av markedet for sekretariatsordninger. Med en så omfattende utredning vil det ikke bli nødvendig å engasjere et settesekretariat når kontrollutvalget skal innstille på et valg av sekretariat. Kontrollutvalget kan legge konklusjonene i utredningen til grunn for vedtaket.

Sekretariatet anslår tidsforbruket for utredningen til mellom 30 og 50 timer, med forbehold om at det kan bli høyere. Kostnadsrammen er avhengig av den valgte leverandørens timepris, sekretariatet anslår at kostnaden vil ligge mellom kr 50.000 og 100.000. Sekretariatet har kompetanse til å gjennomføre anskaffelsen. Anskaffelsens størrelse krever ingen utlysning, det vil være tilstrekkelig å kontakte tre aktuelle tilbydere.

Kontrollutvalgets budsjett omfatter ikke kostnader til utredning av sekretariatsordning. Kontrollutvalget må derfor fremme denne saken for kommunestyret og be om midler.

Kriterier

Tildelingen vil skje på bakgrunn av hvilket tilbud som har det beste forholdet mellom pris og kvalitet, basert på følgende kriterier:

Kriterium	Dokumentasjon
Pris Under dette kriteriet vurderes den tilbudte totalprisen	Tilbudt pris eks. mva. i tilbudsbrevet
Kvalitet Under dette kriteriet vurderes: - Leverandørens løsningsforslag for oppdraget. - Tilbudt kompetansenivå på den/de som skal gjennomføre og kvalitetssikre arbeidet. - Tilbudt kompetanse på saksområdet.	Inntil en side beskrivelse av utredningens struktur og hovedinnhold, datagrunnlag og metode. Konsulent: Minimum 0-2 års erfaring. Seniorkonsulent: Minimum 2-5 års erfaring Rådgiver: Minimum 5-8 års erfaring Seniorrådgiver: Minimum 8 års erfaring Kort beskrivelse av tilbudt kompetanse om kontrollutvalget og sekretariatets roller, ansvar og oppgaver.

Pris vektes 60 %, kvalitet 40%.

Vi foreslår følgende tidsramme:

Aktivitet	Tidspunkt
Vedtak i kontrollutvalget om utredning	18.mars
Behandling i kommunestyret	25.april
Sekretariatet sender invitasjon til å delta i anbudskonkurransen til tre tilbydere	26. april
Frist for å stille spørsmål til konkurransegrunnlaget	2. mai kl. 1200
Tilbudsfrist	3.mai kl. 1200
Tilbudsåpning	3. mai kl. 12.00
Evaluerings	7 mai.
Valg av leverandør og meddelelse til leverandører	7. mai
Kontraktsinngåelse	8. mai
Tilbudets vedståelsesfrist	15. mai kl. 12.00
Leveranse	14. juni kl. 12.00

Alternativet til å kjøpe en utredning, vil være å innhente et settesekretariat. Et settesekretariat vil ikke levere en utredning i form av en rapport, men gjøre sine vurderinger i et saksframlegg. Framgangsmåten for å skaffe et settesekretariat vil være den samme som når man kjøper en utredning; tre sekretariat inviteres til å gi et pristilbud. Det valgte settesekretariatet utreder saken, står for saksbehandlingen i kontrollutvalgets møte og ekspederer saken fra kontrollutvalget til kommunestyret. Ressursbruket må forventes å være betydelig lavere enn ved en utredning/rapportrapport.

Vurdering

Kontrollutvalget ønsker å gjøre en grundig utredning av sekretariatsordningen og konkrete sekretariatsløsninger. Uavhengig av om man velger å gjøre utredningen så må det stilles krav til at utredningen gjøres av en uavhengig aktør som har god kunnskap om den kommunale egenkontrollen. Kompetanse om kontrollutvalgssekretariatets ansvar og arbeidsområde er vesentlig for kvaliteten på sluttproduktet og rådene til kontrollutvalget og kommunestyret.

Sekretariatet mener at en utredning/rapport vil svare best på kontrollutvalgets bestilling. En slik rapport må forventes å gi en uttømmende beskrivelse av muligheter og begrensninger ved de ulike sekretariatsordningene. Den må også kunne belyse konkrete løsninger og gi råd om fordeler og ulemper ved de ulike alternativene. Det kan ikke forventes at en saksutredning utført av et settesekretariat bygger på et like bredt faktagrunnlag som en større utredning. Det vil dermed ikke være et like godt beslutningsgrunnlag for kontrollutvalg og kommunestyre. Det er grunn til å tro at en utredning/rapport i større grad vil tydeliggjøre hvilke muligheter Tynset kommune har når det gjelder valg av framtidig sekretariatsordning og konkrete sekretariatsløsninger. Vi mener at kravene til forsvarlig utredning ivaretas best gjennom dette alternativet. I forslaget til vedtak har vi lagt til grunn at kontrollutvalget og kommunestyret slutter seg til våre vurderinger.

Anbud på sekretariat- og revisjonstjeneste - valg av prosess

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tynset kommune

Møtedato

19.02.2024

Saknr

02/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 23/333 - 13**Forslag til vedtak**

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Behandling:

Sekretariatet hadde en kort gjennomgang av alternativene i saken til kontrollutvalget.

Sekretariatet stilte spørsmål om egen habilitet dersom sekretariatet blir bedt om komme med vurderinger av sekretariatstjenesten. I henhold til forvaltningsloven § 6a er en offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak når han selv er part i saken. Sekretariatet ber at utvalget vurderer habiliteten til sekretariatet dersom det blir behov.

Kontrollutvalget fant det ikke nødvendig så lenge saken diskuteres på prinsipielt grunnlag.

Kontrollutvalget fremmet følgende forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget bestiller en fullstendig utredning av fremtidig modell for kontrollutvalgssekretariat. Den bør inneholde en vurdering av markedet for tjenestene og selskap som det kan være aktuelt å tre inn i som eier. Sekretariatet undersøker kostnader og alternativer for utredning, samt aktuelle settesekretariat. Saken legges frem på neste møte.
2. Kontrollutvalget bestiller en fullstendig utredning av revisjonstjenester. Sekretariatet legger frem et forslag til vurderingspunkter og pris til neste møte.

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget bestiller en fullstendig utredning av fremtidig modell for kontrollutvalgssekretariat. Den bør inneholde en vurdering av markedet for tjenestene og selskap som det kan være aktuelt å tre inn i som eier. Sekretariatet undersøker kostnader og alternativer for utredning, samt aktuelle settesekretariat. Saken legges frem på neste møte.
2. Kontrollutvalget bestiller en fullstendig utredning av revisjonstjenester. Sekretariatet legger frem et forslag til vurderingspunkter og pris til neste møte.

Saksopplysninger

Avtalen om sekretariatstjenesten og revisjonstjenestene er i dag konkurranseutsatt, og går ut ved utgangen av inneværende år. Anbudet har en lengde på 2 + 1+ 1 år fra og med 01.01.2021.

Sekretariatstjenesten utøves i dag av Konsek Trøndelag IKS. Anbudet ble inngått med Kontrollutvalg Fjell IKS, men selskapet fusjonerte med Konsek Trøndelag pr 31.12.2022. Revisjonstjenesten ble delt i to, og regnskapsrevisjonen utøves av KPMG AS mens øvrige revisjonstjenester utøves av BDO AS.

I denne saken bes det om kontrollutvalget tar stilling til hvordan prosessen skal innrettes. Kontrollutvalget har disse mulighetene for å få løst sekretariats- og revisjonstjenestene:

- Konkurransetsetting som i dag.
- Inngå på eiersiden av selskap som ivaretar denne funksjonen.

- Ansette eget sekretariat eller revisjonsordning.

Dersom utvalget er godt fornøyd med ordningen slik den er i dag og ønsker det videreført, kan utvalget be sekretariatet om starte en prosess for å forberede en anbudskonkurranse. Dette vil bli gjort med bistand fra Abakus AS som er kommunens innkjøper. Dersom kontrollutvalget ønsker å vurdere alternative løsninger kan det utredes på en av disse måtene:

1. Kontrollutvalget bestiller en utredning av fordeler og ulemper med konkurranseutsetting versus å være eier. Utredningen bør inneholde en vurdering av markedet for tjenestene og selskap som det kan være aktuelt å tre inn i som eier.
2. Kontrollutvalget får en utredning av kvalitet, pris og kompetanse i selskaper som er åpne for å få Tynset kommune inn som eier. Kontrollutvalget leverer innstilling til kommunestyret om hvilket selskap de ønsker tjenester fra.

Dersom kontrollutvalget ønsker en annen løsning enn det som brukes i dag, må kontrollutvalget legge frem en sak for kommunestyret med en innstilling på ønsket løsning.

Sekretariatet ikke kan utrede en sak om vurdering eller valg av sekretariatstjenesten. Det må et settesekretariat gjøre.

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Utredning av revisjonstjenestene

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tynset kommune

Møtedato

18.03.2024

Saknr

09/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/333 - 17

Forslag til vedtak

En utredningen om revisjonstjenestene gjennomføres av sekretariatet som beskrevet i saken. Kontrollutvalget ber om at sekretariatet legger frem en sak om hvilke vurderingspunkter en fullstendig utredning av revisjonstjenestene skal inneholde i kontrollutvalgets møte i juni.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget gjorde i sak 2/24 "Anbud på sekretariat- og revisjonstjeneste - valg av prosess" dette vedtaket:

"Kontrollutvalget bestiller en fullstendig utredning av revisjonstjenester. Sekretariatet legger frem et forslag til vurderingspunkter og pris til neste møte."

For øvrige opplysninger vises det til sak 2/24.

Sekretariatet har gjort en gjennomgang av kontrollutvalgets budsjett og vår kapasitet. Vi konkluderer med at en utredning av revisjonstjenesten kan gjennomføres av oss innen kontrollutvalgets budsjett. Det er liten kapasitet til å gjennomføre en utredning nå, men det kan gjennomføres i perioden august - september. Forslag til utredningspunkter kan legges frem for kontrollutvalget i juni. Utredningen vil da være klar til en fremleggelse for kontrollutvalget i overgangen september/oktober. Tidsmessig bør dette holde for å få en avklaring for hvordan revisjonstjenestene skal løses fra 1.januar 2025.

Dersom kontrollutvalget ønsker andre løsninger står de fritt i å vurdere dette.

Dialogmøte med ordfører

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tynset kommune

Møtedato

18.03.2024

Saknr

10/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/226 - 1

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar dialogen til orientering.

Saksopplysninger

Hensikten med dialogmøtet er todelt. Det ene å avklare hvordan kontrollutvalget kan etablere en best mulig samhandling med kommunestyret og ordfører, og det andre er å avklare en fremtidig modell for utøvelsen av sekretariatstjenesten og revisjonstjenestene.

Samhandlingen mellom kontrollutvalget og kommunestyret samt ordfører

Kommunestyret har det overordnede kontrollansvaret for den kommunale virksomheten. Kontrollutvalgets oppgave er å føre den løpende kontrollen med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret. Det krever god samhandling med forståelse for hverandres roller og kunnskap om hvordan kontrollutvalget kan bidra med nyttig styringsinformasjon. Av kontrollutvalgshåndboken går det frem at et godt samarbeid mellom kontrollutvalget, kommunestyret samt ordfører bygger på åpenhet, dialog, tillit, gjensidig informasjon og rolleforståelse. Det kan komme til uttrykk ved at:

- kommunestyret viser interesse for arbeidet
- ordfører møter på kontrollutvalgsmøtene
- kommunestyret gir kontrollutvalget rom for å gi god informasjon om arbeidet utvalget når deres saker er oppe til behandling i kommunestyret
- kommunestyret bruker kontrollutvalget når de ønsker å få kontrollert en sak
- kontrollutvalget sørger for god informasjon om arbeidet utvalget gjør, både generelt og i enkeltsaker som utvalget jobber med
- kontrollutvalgsmedlemmene ikke driver partipolitikk i utvalget
- kontrollutvalgsleder møter i kommunestyret

Som et utgangspunkt for dette møtet har sekretariatet utarbeidet noen forslag til spørsmål.

- Rolleforståelse
 - Har kommunestyret innsikt i sitt ansvar for egenkontrollen?
 - Har kommunestyret forventninger til kontrollutvalget som de bør være informert om?
 - Hvordan får kontrollutvalget innsikt i kommunestyrets oppgaver og arbeid? □ Ordførers møte- og talerett i kontrollutvalget
 - Kan det være nyttig at ordfører møter i kontrollutvalgets møter for å styrke samhandlingen?
- Kontrollutvalgsleder sin møterett i kommunestyret
 - Hvordan kan kontrollutvalget få og benytte seg av tilmålt tid i kommunestyret?
- Innspill til kontrollutvalget fra kommunestyret
 - Vet kommunestyret at de kan sende over saker til kontrollutvalget som de ønsker at kontrollutvalget skal vurdere?

Innretting av sekretariatstjenesten og revisjonstjenesten etter 1.januar 2025

Avtalen om sekretariatstjenesten og revisjonstjenestene er i dag konkurranseutsatt, og går ut ved utgangen av inneværende år. Anbudet har en lengde på 2 + 1+ 1 år fra og med

01.01.2021. Sekretariatstjenesten utøves i dag av Konsek Trøndelag IKS. Anbudet ble inngått med Kontrollutvalg Fjell IKS, men selskapet fusjonerte med Konsek Trøndelag pr 31.12.2022. Revisjonstjenesten ble delt i to, og regnskapsrevisjonen utøves av KPMG AS mens øvrige revisjonstjenester utøves av BDO AS.

Kontrollutvalget behandlet i forrige møte den 19.februar i sak 2/24 "Anbud på sekretariat- og revisjonstjeneste - valg av prosess", og gjorde dette vedtaket i saken:

1. Kontrollutvalget bestiller en fullstendig utredning av fremtidig modell for kontrollutvalgssekretariat. Den bør inneholde en vurdering av markedet for tjenestene og selskap som det kan være aktuelt å tre inn i som eier. Sekretariatet undersøker kostnader og alternativer for utredning, samt aktuelle settesekretariat. Saken legges frem på neste møte.
2. Kontrollutvalget bestiller en fullstendig utredning av revisjonstjenester. Sekretariatet legger frem et forslag til vurderingspunkter og pris til neste møte.

Det er lagt frem to saker til dagens møte på dette, og kontrollutvalgets leder vil utdype bakgrunnen for utvalgets vedtak. På denne bakgrunn ønsker kontrollutvalget en dialog med ordfører om bakgrunn for saken, og hvordan kontrollutvalget kan få på plass en løsning som tilfredsstiller kontrollutvalgets behov.

Konklusjon

I dialogmøtet er hensikten å:

- avklare hvordan kontrollutvalget kan etablere en best mulig samhandling med kommunestyret og ordfører.
- forklare kontrollutvalgets ønske om en utredning for fremtidig modell for sekretariatstjenesten og revisjonstjenestene for å få på plass en løsning som tilfredsstiller kontrollutvalgets behov.

I denne saken er det kontrollutvalget som styrer dialogen. Ut fra dialogen i møtet kan det komme frem informasjon som det er ønskelig å fortsette dialogen på. Kontrollutvalget må vurdere om de tar informasjonen til orientering, eller om de ønsker/ser det som nødvendig med andre alternativer.

Opplæring av kontrollutvalget - 18. mars 2024

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tynset kommune

Møtedato

18.03.2024

Saknr

11/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/558 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar opplæringssakene til orientering.

Vedlegg

Ny opplæringslov - Informasjon og veiledning

Effektivitet i kommunene og produksjonsindeksen

Veiledning eller rådgivning

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som en del av sin informasjon:

1. Ny opplæringslov - Informasjon og veiledning
Stortinget har vedtatt ny opplæringslov som etter planen skal tre i kraft 1. august 2024. Vedlagt følger en lenke fra Statsforvalteren med informasjon om de viktigste endringene.
2. Effektivitet i kommunene og produksjonsindeksen
Senter for økonomisk forskning (SØF) har utarbeidet beregninger for effektiviteten i de kommunale tjenestene.
Metoden sier noe om den enkelte kommunes effektivitet i forhold til beste etablerte praksis.
3. Veiledning eller rådgivning - hvor går grensen?
Artikkel fra Kontroll og revisjon nr. 2/2024

Kontrollutvalget kan ta informasjonen til orientering.

Ny opplæringslov - Informasjon og veiledning

Statsforvalteren 20.02.2024

Stortinget har vedtatt ny opplæringslov som etter planen skal tre i kraft 1. august 2024. Ny forskrift til loven har vært på høring og vil tre i kraft fra samme tidspunkt. Det er også vedtatt flere endringer i privatskoleloven. Følg med på informasjon om den nye loven på nettsidene til Utdanningsdirektoratet og Statsforvalteren.

Nytt regelverk fra 1. august 2024

Frem til den nye loven trer i kraft gjelder dagens opplæringslov av 1998.

Kunnskapsdepartementet har gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å utarbeide forskrift til ny opplæringslov og ny forskrift til privatskoleloven. Høringsfristen er løpt ut og direktoratet jobber nå med å sammenstille høringssvar og oversende reviderte forslag til Kunnskapsdepartementet.

Les mer om de viktigste endringene i ny opplæringslov [her](#)

Informasjon og veiledning om nytt regelverk

Utdanningsdirektoratet legger fortløpende ut artikler om ny opplæringslov på sin temaside om ny opplæringslov, les [her](#)

Forberedelser hos skoleeiere

Mye må være klart før nytt regelverk trer i kraft. Les mer om hva kommuner og fylkeskommuner må forberede [her](#)

Effektivitet i kommunene og produksjonsindeksen

Kommunal- og distriktsdepartementet, 25.01.2024

Senter for økonomisk forskning (SØF) har utarbeidet beregninger for effektiviteten i de kommunale tjenestene.

Metoden sier noe om den enkelte kommunes effektivitet i forhold til beste etablerte praksis.

Spesielle forhold knyttet til koronaepidemien i 2020 – 2022 kan påvirke forskjellen i målt effektivitet mellom kommuner og utviklingen i effektivitet over tid.

[Her kan du se analyseresultatet fra din kommune.](#)

Produksjonsindeksen

Produksjonsindeksen er et samlemål for kommunenes tjenestetilbud basert på produksjonsindikatorer for utvalgte sektorer. Indeksen gir et bilde av hvordan nivået på tjenestene er i en kommune sammenlignet med andre kommuner.

Omfanget av tjenester kommunen yter har klar sammenheng med kommunens økonomiske rammebetingelser. Det er imidlertid forskjeller i tjenestebildet også mellom kommuner med om lag samme inntektsnivå. Sammen med produksjonsindeksen er derfor også nivået på kommunens inntektsnivå, og de økonomiske resultatene (netto driftsresultat) de siste tre årene vist. Tallene ses ved å bevege musepekeren over grafene etter man har valgt kommune.

[Produksjonsindeksen](#)

Se også [rapport fra Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi](#). Merk at det ikke er data for alle kommuner og at enkelte kommuner ikke har fullstendige data.

Veiledning eller rådgivning – hvor går grensen?

Publisert 01.03.2024

Ellen Halsbog Lange, seniorrådgiver i NKRF – kontroll og revisjon i kommunene

Kan revisjonen utføre rådgivningstjenester for kommunen? Det korte svaret er ja – dersom det ikke svekker revisors uavhengighet og objektivitet, eller erstatter kommunens egne ledelsesoppgaver.

I tillegg til de lovpålagte revisjonstjenestene, er det mange kontrollutvalg som ønsker andre tjenester. Noen ganger etterspør kommunedirektøren/administrasjonen også tjenester. Denne artikkelen tar for seg hvilke rammer som gjelder for slike tjenester.

Rådgivning sett opp mot revisors uavhengighet og objektivitet

Det generelle kravet til revisors uavhengighet i § 16 i *Forskrift om kontrollutvalg og revisjon*, heretter kalt forskriften, ligger i bunn:

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.

Videre setter § 18 grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha. Forskriften setter ikke noe forbud mot å utføre rådgivning for kommunen, men sier at revisor ikke kan ... *utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet ...*, jf. § 18 e.

Hva betyr så det? Det må vurderes konkret i den enkelte situasjon. For at det skal være mulig å etterprøve slike vurderinger, må revisor være påpasselig med å dokumentere oppdragets art, omfang og anbefalinger. Forskriften setter et særlig krav til dokumentasjon ved ... *rådgivning og andre tjenester for den reviderte virksomheten ...*, jf. § 21, andre ledd. (Borgmo, Bråthen og Lie, 2023, s. 136).

Revisors rolle som rådgiver har vært mye diskutert innenfor revisjon av privat sektor. Ved å bygge tilsvarende bestemmelser i denne forskriften på bestemmelsen i revisorloven, gir Kommunaldepartementet et sterkt signal om at prinsippene for rådgivning bør være relativt like for revisjon av privat og kommunal sektor.

Ved å bygge tilsvarende bestemmelser i denne forskriften på bestemmelsen i revisorloven, gir Kommunaldepartementet et sterkt signal om at prinsippene for rådgivning bør være relativt like for revisjon av privat og kommunal sektor.

Revisjonsoppdraget innenfor kommunal sektor inneholder både forvaltningsrevisjon, regnskapsrevisjon og eierskapskontroll. Det vil derfor være flere områder og tilfeller der revisor må være påpasselig med forholdet mellom rådgivning og revisjon enn tilfellet er ved revisjon etter revisorloven. (Borgmo, Bråthen og Lie, 2023, s. 136-137).

Rådgivning sett opp mot virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver

Det er også forbud mot at revisor kan yte tjenester som ... *hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver* ..., jf. forskriftens § 18 f. Dette forbudet kan virke opplagt – men i praksis kan det være vanskelig å sette klare grenser.

Der revisor mener at et forhold er uakseptabelt, vil det i mange tilfeller også være nødvendig å si noe om hva som skal til for at forholdet skal kunne bli akseptabelt. (Borgmo, Bråthen og Lie, 2023, s.137).

Et enkelt eksempel innen finansiell revisjon, kan være åpenbare feilføringer – der regnskapsrevisor gir beskjed om hvilken konto beløpet hører hjemme på, uten at det anses som at man erstatter virksomhetens egne ledelses- eller kontrolloppgaver.

I forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er revisjonskriterier og anbefalinger til hjelp for at administrasjonen kan vite hva som skal til for å rette opp forholdet. Revisjonskriteriene setter opp rammene for hva som er akseptabelt – mens anbefalingene forteller hva som må rettes opp.

En feil kan rettes på mange måter, og det er opp til kommunestyret og deretter kommunedirektøren å velge fremgangsmåten. Dersom revisor gir råd og veiledning om hvordan forholdet kan rettes og bli akseptabelt, er det viktig å ivareta den særskilte dokumentasjonsplikten i forskriftens § 21 andre ledd, for å kunne vurdere om rådgivningen påvirker revisors uavhengighet.

Dersom revisor gir råd og veiledning om hvordan forholdet kan rettes og bli akseptabelt, er det viktig å ivareta den særskilte dokumentasjonsplikten ...

§ 18 bokstav e til f viderefører den tidligere revisjonsforskriften § 14, jf. veileder til forskriften. I merknadene til denne paragrafen pekte departementet på at revisor ikke kan erstatte foretakets manglende kompetanse og kapasitet. Dette fordi den som blir revidert i slike tilfeller mangler nettopp kompetanse eller kapasitet for å vurdere

revisors råd eller veiledning – og da er det revisor som ville legge premissene for de beslutningene den reviderte tar. (Borgmo, Bråthen og Lie, 2023, s. 138).

Nærmere om det særskilte dokumentasjonskravet for rådgivningstjenester

Som nevnt er det et særskilt krav til dokumentasjon av rådgivning og andre tjenester i forskriftens § 21, andre ledd:

Ved rådgivning og andre tjenester for den reviderte virksomheten skal revisor dokumentere oppdragets art, omfang og en eventuell anbefaling.

Poenget med dette dokumentasjonskravet er å gjøre det mulig å avgjøre om oppdraget svekker revisors uavhengighet og objektivitet. Revisor må dokumentere:

- Hva oppdraget har bestått i
- Hvor omfattende oppdraget har vært – kan oppdraget ha vært så omfattende at det i seg selv kan true revisors uavhengighet eller objektivitet
- Hvilke anbefalinger har revisor gitt

Se veileder til forskriften s. 17 og Borgmo, Bråthen og Lie, 2023, s. 146.

Er det andre forhold som må vurderes?

Det er ikke noen prinsipiell forskjell på de vurderingene revisor må gjøre, uansett om det er kontrollutvalget eller kommunedirektøren som er oppdragsgiver. Revisor må vurdere det samme – uavhengighet, objektivitet og om oppdraget er erstatning for kommunens egne kontroll- og lederoppgaver. Og så må oppdragets art, omfang og eventuelle anbefalinger dokumenteres, for etterprøvbarhetens skyld.

I tillegg må slike oppdrag vurderes inn mot den oppdrags-/selskapsavtalen de ulike enhetene har. Her vil det være lokale variasjoner, men det er en (stor) fordel om det er klare linjer når det gjelder ressursrammer. Er dette oppdrag som kontrollutvalget eller kommunedirektøren skal betale særskilt for? Eller ligger det inne i oppdragsavtalen, og det kommunen betaler revisjonsenheten? Går det i så fall utover de oppgavene kontrollutvalget ønsker skal gjøres? Og hvordan kobles i så fall kontrollutvalget inn?

Innenfor forskriftens rammer er det rom for ulike måter å håndtere rådgivning og andre tjenester. Uansett hvordan dette håndteres i ulike lokale kontekster er det viktig å holde de overordnede prinsippene høyt. Tillit til revisjonen og dens uavhengighet er avgjørende – men også god ressursbruk og læring. Revisjon skal bidra til læring og forbedring, til beste for innbyggerne.

Kilder:

[Forskrift om kontrollutvalg og revisjon](#) FOR-2019-06-19-904

Kommunal- og moderniseringsdepartement (2021) [Veileder til kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften](#) (H-2494)

Borgmo, R., Bråthen, B. og Lie, K.E. (2023): [Kontroll og revisjon i kommunal sektor](#), 4. utgave. Oslo: NKRF – kontroll og revisjon i kommunene

Ellen Lange, seniorrådgiver i NKRF siden 2022. Hun er sosiolog og har drøyt 20 års erfaring fra (og med) kommunal sektor, hovedsakelig forvaltningsrevisjon, i tillegg til seks år med ulike former for endrings- og utviklingsarbeid i KS.

Godkjenning av møteprotokoll fra dagens møte

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tynset kommune

Møtedato

18.03.2024

Saknr

12/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/225 - 2

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 18.03.2024, godkjennes.

Saksopplysninger

Møteprotokollen går gjennom i møtet slik at protokollen er i samsvar med kontrollutvalgets oppfatning.

Utvalget oppfordres deretter til å godkjenne møteprotokollen.